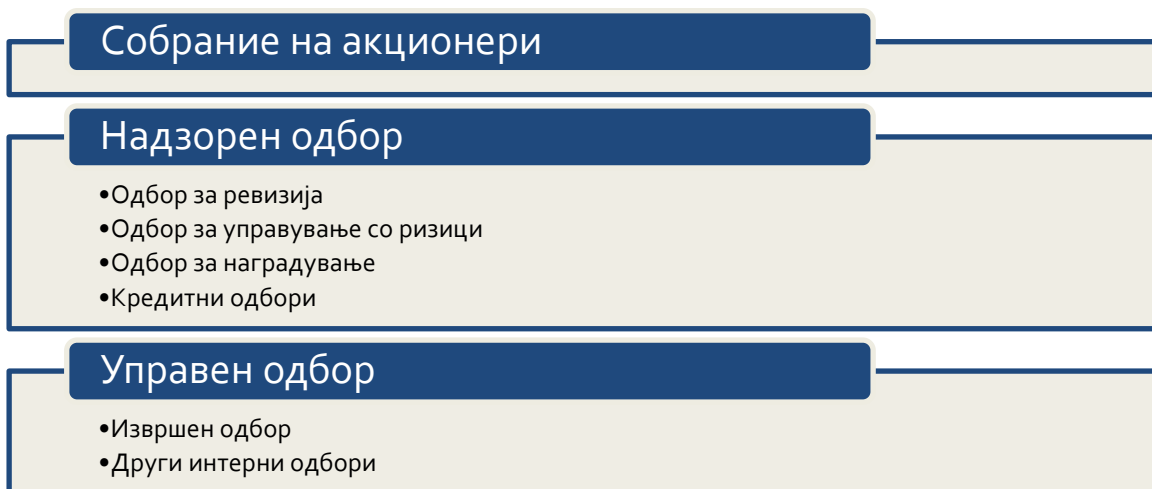

ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ ЗА 2019 ГОДИНА

Стопанска банка АД – Скопје (СБ) е една од најголемите, најпрофитабилните и најсолидните системски банки во земјата со високо софистициран и ефикасен систем на корпоративно управување воспоставен преку следење на најдобрите практики, стандардите на НБГ Групацијата, соодветната регулатива, како и стратешките потреби на Банката и нејзините заинтересирани страни. Одговорното корпоративно управување е највисок приоритет за Банката што поддржува целосно спроведување на нејзиниот деловен план со оперативна извонредност и интегритет.

Следниот Извештај се презентира на акционерите на СБ и на јавноста во согласност со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка (Службен весник бр. 24/2018 и Службен Весник на РСМ 113/19).

1. Органи на СБ

1.1. НАДЗОРЕН ОДБОР

Надзорниот одбор на Стопанска банка АД - Скопје се состои од 7 членови, од кои 2 се независни, со утврден мандат од четири години, а ги именува Собранието на акционери. Составот на Надзорниот одбор во 2019 година е следен:

1. **Маринис Стратопулос, Претседател на Надзорниот одбор на СБ,** Генерален директор на Секторот за меѓународни активности, Национална Банка на Грција С.А. Атина;

2. Димитриос Христопулос, **Заменик претседател на Надзорниот одбор на СБ**, Советник во Секторот за меѓународни активности, Национална Банка на Грција С.А. Атина;¹
3. Анастасиос Лизос, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Раководител на Секторот за меѓународни активности, Национална банка на Грција С.А. Атина;
4. Јанис Кајулис, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Раководител на Секторот за меѓународно корпоративно кредитирање, Национална банка на Грција С.А. Атина;
5. Димитра Гудуфа, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Директор на Секторот за стратегија на Групацјата, Национална банка на Грција С.А. Атина;
6. Владимир Филиповски, **независен член на Надзорниот одбор на СБ**, професор, Економски факултет – Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Скопје; и
7. Сашо Косев, **независен член на Надзорниот одбор на СБ**, професор, Економски факултет – Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Скопје.²

Последната самооценка на Надзорниот одбор потврдува дека сегашниот состав на Надзорниот одбор е таков што неговите членови имаат колективно и индивидуално знаење, способности и стручно искуство како и интегритет и репутација соодветни за системска банка како СБ. Освен тоа, сите членови на Надзорниот одбор посветуваат соодветно време и фокусирање на нивните надзорни и стратешки одговорности.

Сите критериуми за независност се запазени и во извештајниот период не е пријавен никаков судир на интереси од ниту еден од членовите на Надзорниот одбор.

Одговорностите на Надзорниот одбор се утврдени во член 89 од Законот за банки и истите се инкорпорирани во Статутот на СБ, како што е подолу наведено:

1. одобрува деловна политика и развоен план на СБ и ја следи нивната имплементација;
2. именува и разрешува членови на Управниот одбор на СБ;
3. именува и разрешува членови на Одборот за управување со ризици на СБ;
4. именува и разрешува членови на Одборот за ревизија на СБ;
5. одобрува финансиски план/Буџет на СБ;

¹На 30.01.2020 г. Д. Христопулос поднесе оставка од функцијата член на Надзорниот одбор на Стопанска банка. На неговата позиција, Собранието на акционери на седницата одржана на 04.03.2020 година го назначи г. К. Христодулу, Генерален директор за финансии и член на Извршниот одбор на НБГ Групацјата.

²Покрај учеството во Надзорниот одбор и Одборот за наградување на Стопанска банка, проф. Косев е основач и претседател на Управниот одбор на невладината организација Балкански Економски Форум (на доброволна основа).

6. го организира Секторот за внатрешна ревизија, именува и разрешува директор на Секторот за внатрешна ревизија и ја следи неговата/нејзината работа;
7. одобрува годишен план на Секторот за внатрешна ревизија;
8. одобрува политика за сигурност на информативниот систем;
9. одобрува политики за управување со ризици на СБ;
10. одобрува политика за судир на интереси која утврдува можен судир на интереси и мерки и активности за негово избегнување;
11. во согласност со деловниот план, развојниот план, финансискиот план / Буџет и политиката за избегнување судир на интереси, одобрува политика за наградување;
12. одобрува и спроведува политика за избор, следење на работењето и разрешување на членови на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор на СБ;
13. разгледува извештаи за работењето на Управниот одбор на СБ;
14. разгледува извештаи за работењето на Одборот за управување со ризици на СБ;
15. разгледува извештаи за работењето на Одборот за ревизија;
16. разгледува извештаи за работењето на Секторот за внатрешна ревизија;
17. разгледува извештаи за работењето на Секторот за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите;
18. одобрува годишна сметка и финансиски извештаи на СБ;
19. одобрува изложеност кон поединечно лице од над 10% од сопствените средства на СБ, или 10,000,001 евра, со исклучок на изложеност врз основа на купување на хартии од вредност издадени од Народна Банка и Владата на РСМ;
20. одобрува трансакции со поврзани лица со СБ во износ од над 6.000.000 денари;
21. одобрува стекнување на капитални удели и купување на хартии од вредност во износ повисок од 5% од сопствените средства на СБ, освен купување на хартии од вредност издадени од Народна банка и Владата на РСМ;
22. одобрува предлог на Одборот за ревизија за назначување на надворешно друштво за ревизија, или предлог за раскинување на договорот со надворешното друштво за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
23. одобрува Политика за вршење на внатрешна ревизија;
24. разгледува извештаи од супервизијата, други извештаи доставени од Народна банка, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага, односно превзема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на СБ;
25. одобрува годишен извештај за работењето на СБ и доставува мислење во писмена форма по истиот до Собранието на акционери на СБ;
26. разгледува извештај од надворешното друштво за ревизија и доставува мислење во писмена форма по истиот до Собранието на акционери на СБ;
27. одобрува Кодекс на етика на СБ;
28. одобрува Кодекс на корпоративно управување на СБ;

29. одлучува за делумно или целосно отпишување на кредитна изложеност врз основа на анализа за извршено отпишување подготвена од надлежниот сектор во банката;
30. разгледува извештај за трансакции со субјекти поврзани со банката, како и за износот на одобрени кредити и други форми на изложеност на лицата со посебни права и одговорности во банката, најмалку еднаш квартално; и
31. извршува други активности во согласност со важечките закони и одлуки на Народната банка.

****Работењето на Надзорниот одбор е подетално презентирано во Годишниот извештај за работењето на Надзорниот одбор во 2019 година, доставен до Собранието на акционери на СБ.*

1.2. Одбори на Надзорниот одбор на СБ во извештајната година

Надзорниот одбор има формирано одбори со цел да ја подобри ефикасноста на своето работење преку справување со сложени работи во помали групи и нивна подготовка за целиот Надзорен одбор. Освен тоа, Надзорниот одбор има делегирано поединечни права за донесување одлуки на одборите до степен до кој е законски дозволено согласно соодветната законска регулатива и интерните одредби на Банката.

Нема значајни промени во структурата на одборите на Надзорниот одбор, односно Надзорниот одбор на СБ имаше три одбори во извештајниот период: Одбор за ревизија, Одбор за управување со ризици и Одбор за наградување.

А) ОДБОР ЗА РЕВИЗИЈА

Одборот за ревизија на Стопанска банка АД - Скопје се состои од пет членови кои ги именува Надзорниот одбор со мандат од две години. Повеќето од членовите (3) се членови на Надзорниот одбор, а останатите два члена се независни од кои еден член е овластен ревизор. Членови на Одборот за ревизија во 2019 година беа:

1. Антонио Велјанов, претседател на Одборот за ревизија (независен член и овластен ревизор);
2. Анастасиос Лизос, заменик претседател на Одборот за ревизија (претставник од Надзорниот одбор);
3. Димитра Гудуфа, член (претставник од Надзорниот одбор);
4. Димитриос Христулос, член (претставник од Надзорниот одбор); и
5. Јадранка Мршиќ, член (независен член)³.

Одговорностите на Одборот за ревизија се строго утврдени во Законот за банки, кои се пренесени во Статутот на СБ. Накратко, Одборот за ревизија е одговорен за

³Г-ѓа Јадранка Мршиќ е исто така член на Управниот одбор на Европското движење во РМ, на волонтерска основа.

разгледување на интегритетот на сметководственото и финансиското известување, разгледување и оценување на системите за внатрешна контрола и други слични активности кои обезбедуваат поддршка на Надзорниот одбор при неговата контролна функција. Подетално, *меѓу другото*, во текот на 2019 година Одборот за ревизија:

- ги разгледа (кварталните) извештаи на Секторот за внатрешна ревизија и неговите останати документи за известување и планирање, вклучувајќи ја и Политиката на Секторот за внатрешна ревизија,
- ги разгледа (месечните) извештаи на Одборот за управување со ризици,
- изврши (квартално) разгледување на финансиските извештаи за консолидациски цели,
- ја одобри одлуката за утврдување на предлог за избор на надворешно ревизорско друштво, и
- ги разгледа извештаите и плановите за усогласеност на работењето на Банката со прописите пред нивно доставување до Надзорниот одбор.

Како заклучок, Одборот за ревизија го следеше Годишниот план за работа и ги изврши своите должности во целосна усогласеност со соодветните законски прописи односно легислатива и стандардите на корпоративно управување.

Б) ОДБОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Одборот за управување со ризици на Стопанска банка АД - Скопје се состои од 8 членови кои ги именува и/или разрешува Надзорниот одбор. Мандатот на членовите на Одборот за управување со ризици е две години. Со состојба на 31 декември 2019 година, членови на Одборот за управување со ризици на СБ се следните:

1. Диомидис Николетопулос - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор, претседател;
2. Тони Стојановски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор, член;
3. Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор, (непополнето) член;
4. Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор, член;
5. Мирјана Трајановска – Сениор директор за ликвидност и финансии, член⁴;
6. Владимир Тренески – Сениор директор за корпоративно банкарство, член⁵;
7. Мирко Аврамоски - Директор на Секторот за наплата, член; и

⁴Г-ѓа М. Трајановска е исто така претседател на Надзорниот одбор на клириншката куќа КИБС АД Скопје.

⁵Г-дин В. Тренески е исто така независен неизвршен член на Управниот одбор на Евроинс АД Скопје.

8. Весна Ненчева - Директор на Секторот за управување со ризици и кредитен ризик на корпоративно кредитно портфолио, член.

Членовите на Одборот за управување со ризици, освен условите утврдени со Законот за банки, треба да имаат најмалку три години искуство во областа на финансиите или банкарството. Одговорностите на ОУР се следните:

1. Перманентно следење и оценување на степенот на ризичност на СБ и идентификување на прифатливото ниво на изложеност на ризици со цел минимизирање на загубите како резултат на изложеноста на СБ на ризик;
2. Воспоставување политики за управување со ризици и следење на нивната имплементација;
3. Следење на прописите на Народна банка кои се однесуваат на управувањето со ризици и усогласеноста на работењето на СБ со тие прописи;
4. Оценување на системите на СБ за управување со ризици;
5. Утврдување на краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделните видови ризици на кои е изложена СБ;
6. Анализирање на извештаите за изложеност на ризик на СБ подготвени од страна на службите за оценка на ризик на СБ и предлагање стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
7. Следење на ефикасноста на функционирањето на системите за внатрешна контрола за управувањето со ризици;
8. Анализирање на ефектите од управување со ризиците врз перформансите на СБ;
9. Анализирање на ефектите од предложените стратегии за управување со ризиците, како и предложените стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
10. Оценување дали одредувањето на цени за производите и услугите на Банката е во согласност со нивото на превземени ризици и во согласност со деловната политика и развојниот план на Банката;
11. Го информира, најмалку еднаш на секои три месеци, Надзорниот одбор на СБ за промените во ризичните позиции на СБ, промените во стратегиите за управување со ризиците, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на СБ, како и за превземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од истите; и
12. Одобрување на секоја изложеност кон поединечно лице повисока од 10% а до 20% од сопствените средства на СБ.

В) ОДБОР ЗА НАГРАДУВАЊЕ

Од месец ноември 2013 година, Одборот за наградување му помага на Надзорниот одбор во спроведувањето на Политиката за наградување на СБ.

Во согласност со Политиката за наградување на СБ, Одборот се состои од три членови на Надзорниот одбор, чие мнозинство треба да бидат независни членови, вклучувајќи го неговиот претседател, именувани од страна на Надзорниот одбор. Според тоа, во текот на 2019 година, членови на Одборот за наградување се:

1. Владимир Филиповски, независен член на Надзорниот одбор, претседател;
2. Сашо Косев, независен член на Надзорниот одбор, член; и
3. Анастасиос Лизос, член на Надзорниот одбор, член.

Мандатот на членовите на Одборот за наградување е една година, со неограничено право на реизбор се додека тие се членови на Надзорниот одбор. Одговорностите на Одборот за наградување се регулирани во Политиката за наградување на Стопанска банка и Деловникот за работа на Одборот за наградување, следејќи ги соодветните одредби на Одлуката на Централната банка за правилата на добро корпоративно управување во банките. Накратко, ОН му помага на Надзорниот одбор во утврдувањето и следењето на политиката за наградување и практиките на Банката.

Во текот на 2019 година Одборот за наградување одржа **две редовни седници**, како што пропишува локалната легислатива и во согласност со Деловникот за работа на Одборот за наградување и во два наврати донесе одлуки со писмен документ. Следејќи го Годишниот план за работа, беа донесени следните главни точки:

- Редовно го следеше исполнувањето на Планот за имплементација на Политиката за наградување до неговото конечно завршување. Планот за санација одговара на препораките на супервизијата од Централната банка во врска со политиките на Банката за наградување;
- Го разгледа и одобри извештајот за наградување за 2019 година, вклучително и самоевалуација на членовите на Одборот за наградување;
- Редовно го разгледуваше трошокот за вработените и кадровската политика на Банката, осигурувајќи дека менаџментот го одржува трошокот за кадар и бројот на вработени во рамки на Буџетот;
- Го верификуваше предлогот за варијабилно наградување на раководниот кадар и на вработените во СБ за постигнување на исклучителни резултати;
- Го разгледа и дискутираше по редовниот годишен извештај на внатрешната ревизија за спроведување на Политиката за наградување; и
- Го ревидираше својот Деловник за работа и Политиката за наградување.

1.3. УПРАВЕН ОДБОР

Управниот одбор на Стопанска банка АД - Скопје се состои од четири членови кои ги именува и/или разрешува Надзорниот одбор, со мандат од четири години. На 08 јануари 2019 година г. Т. Скордис поднесе оставка од функцијата Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор.

Следствено, составот на Управниот одбор во текот на 2019 година беше:

1. Диомидис Николетопулос, Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор;
2. Тони Стојановски, Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор⁶; и
3. Милица Чапаровска-Јовановска, Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор.

Членовите на Управниот одбор на СБ, освен условите утврдени со Законот за банки, имаат солидно искуство во СБ и во банкарскиот сектор на повисоки позиции (~30 години искуство во финансискиот сектор) и стручно познавање на работата и на банкарската регулатива.

Одговорностите на Управниот Одбор се следните:

1. Управување со СБ;
2. Претставување на СБ;
3. Извршување на одлуките на Собранието на акционери и Надзорниот одбор на СБ, односно грижа за нивното спроведување;
4. Покренување иницијативи и давање предлози за промовирање на работењето на СБ;
5. Именување и разрешување на лицата со посебни права и одговорности, во согласност со одредбите од Законот за банки и Статутот на СБ;
6. Изготвување на деловна политика и развоен план на СБ;
7. Изготвување на финансиски план / буџет на СБ;
8. Изготвување на Политика за информативна сигурност на СБ;
9. Изготвување на Годишен извештај за работењето на СБ и негово доставување до Надзорниот одбор;
10. Изготвување на Кодекс на етика на Банката;
11. Давање на претходна согласност и доставување на предлози за отпис на побарувања до Надзорниот одбор;

⁶ Г-нот Стојановски е член на следниве организации:

- Македонска Берза, неизвршен член во Управен Одбор;
- Банкарска Асоцијација, Заменик Директор (на доброволна основа)

12. Донесување одлука за продажба на побарувања; и
13. Вршење на други активности во согласност со законот, Статутот и актите на СБ.

Со цел за помош на Управниот одбор во извршување на деловниот план на Банката, СБ има формирано Извршен одбор кој покрај генералните директори ги вклучува и Сениор директорот за ликвидност и финансии (Мирјана Трајановска), Сениор директорот за оперативни активности (Радмила Максимовиќ), Сениор директорот за корпоративно банкарство (Владо Тренески) и Сениор директорот за продажба и мрежа на филијали (Татјана Калајџиева), кои добиваат помош од Секретарот на Банката.

1.4. КРЕДИТНИ ОДБОРИ

Други тела на СБ, утврдени со Статутот, се кредитните одбори со следните структура и овластувања со состојба на 31 декември 2019 година:

1. Извршен корпоративен кредитен одбор (ИККО): се состои од 5 членови и тоа:

- Диомидис Николетопулос - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор на СБ, претседател
- Јанис Кајулис - Извршен член НБГ Групацијата назначен од Генералниот директор за кредитен ризик (Chief Credit Officer) на НБГ Групацијата, член
- Тони Стојановски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор на СБ, член
- Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор на СБ (непополнето), член
- Илијас Пападопулос, Претставник на Секторот за меѓународни активности на НБГ, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

ИККО одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице за финансирање во износ од ЕУР 5.000.001 до ЕУР 10.000.000. Сите финансирања што го надминуваат износот од ЕУР 10.000.001 ги одобрува Надзорниот одбор на СБ. ИККО, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки од Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно;

2. Кредитен одбор (КО): се состои од 4 членови и тоа:

- Диомидис Николетопулос - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор на СБ, претседател

- Тони Стојановски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор на СБ, член
- Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор на СБ (непополнето), член
- Владимир Тренески – Сениор директор за корпоративно банкарство на СБ, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

КО одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице во износ од ЕУР 200.000.001 до ЕУР 5.000.000. КО, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

3. Кредитен одбор за комерцијални клиенти (КОКК): се состои од 4 членови и тоа:

- Тони Стојановски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор на СБ, претседател
- Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор на СБ (непополнето), член
- Владимир Тренески – Сениор директор за корпоративно банкарство на СБ, член.
- Лидија Руменовска Саздова или Михаела Атанасовска Стоичковска - Директор или Заменик директор на Секторот за изготвување кредитни предлози, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

КОКК одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице во износ до ЕУР 2.000.000. КОКК, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

4. Повисок кредитен одбор за мали претпријатија (ПКОМП): се состои од 4 членови и тоа:

- Тони Стојановски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор на СБ, претседател

- Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор на СБ, член
- Дејан Крстевски - Директор на Дирекција за кредитирање на мали претпријатија, член
- Весна Ненчева или Емилија Стојанова Ивановска - Директор на Сектор за управување со ризици и кредитен ризик на корпоративно кредитно портфолио или директор на Сектор за управување со кредитен ризик на банкарство на мало, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

ВКОМП одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице во износ од ЕУР 100.001 до ЕУР 500.000 и кон поединечен субјект – физичко лице од ЕУР 100.001. ВКОМП, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки од Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

5. Кредитен одбор за мали претпријатија (КОМП): се состои од 4 членови и тоа:

- Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор на СБ, претседател
- Дејан Крстевски - Директор на Дирекција за кредитирање на мали претпријатија, член
- Барбара Брезовска Поњавиќ или Драган Михаилов - Директор или Заменик директор на Секторот за управување со производи, член
- Весна Ненчева или Емилија Стојанова Ивановска - Директор на Сектор за управување со ризици и кредитен ризик на корпоративно кредитно портфолио или директор на Сектор за управување со кредитен ризик на банкарство на мало, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

КОМП одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице во износ до ЕУР 100.000. КОМП, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлуки на Надзорниот одбор или со одобрување на релевантната кредитна политика.

6. Кредитен одбор за население (КОН): се состои од 5 членови и тоа:

- Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор на СБ, претседател
- Барбара Брезовска Поњавиќ или Драган Михаилов - Директор или Заменик директор на Секторот за управување со производи, член
- Емилија Стојанова Ивановска - Директор на Секторот за кредитен ризик на банкарство на мало, член
- Татјана Калајџиева - Директор на Секторот за продажба и мрежа на филијали, член
- Виолета Затенко - Директор на Дирекцијата за изготвување кредитни предлози за население, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

КОН одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - физичко лице во износ до ЕУР 100.000. КОН, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно. Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлука на Надзорниот одбор.

Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлуки на Надзорниот одбор или со одобрување на релевантната кредитна политика.

* Кредитните одбори работат во согласност со соодветната кредитна политика усвоена од страна на Надзорниот одбор. Членовите на кредитните одбори се лица со посебни права и одговорности во СБ, или други вработени во СБ, или други лица кои се оценуваат како соодветно компетентни и искусни во односната кредитна област.

3. Акционерска структура

Во текот на 2019 година нема значителни промени во акционерската структура: Национална Банка на Грција С.А. - Атина поседува 94,6% од обичните акции, додека 5,4% од акциите се во сопственост на останатите малцински акционери. НБГ се претставени со 5 членови во Надзорниот одбор на СБ, а останатите 2 члена се независни.

Со состојба на 31 декември 2019 година, почетниот капитал (основниот капитал) се состои од 17.460.180 обични акции со номинална вредност од МКД 201,1 по акција и 227.444 приоритетни акции со номинална вредност од МКД 400,00 по акција. Истите се регистрирани и се водат во Централниот депозитар на хартии од вредност на РМ. Акциите на Банката котираат на официјалниот пазар на Македонската берза, подсегментна законска котација, а кодот под кој тие котираат е: СТБ (обична акција) ИСИН број МКСТБС101014 и СТБ (приоритетна акција) ИСИН број МКСТБС120014.

4. Исплата на дивиденда и Политика за дивиденда

По приватизацијата на Стопанска банка во 2000 година, примарна цел на главните акционери беше да се реструктурира Банката во стабилен, солиден и доверлив фактор во економијата, кој ќе биде столб и партнер на клиентите. По долг период на реструктурирање и чистење на загуби од минатото, Банката почна да создава профит, кој се реинвестираше во Банката и се користеше да ја обезбеди нејзината денешна лидерска позиција.

Стопанска банка има издадено два типа на акции:

- Обични акции со право на глас: 17.460.180 со номинална вредност од МКД 201.1;
- Приоритетни акции без право на глас: 227.444 со номинална вредност од МКД 400.

Правото на дивиденда за приоритетните акции е утврдено во Одлуката за издавање акции од Втората емисија АД бр. 32 / 20.06.1991 и Одлуката за издавање акции од Четвртата емисија АД бр. 102 / 30.05.1996 година. Во согласност со овие решенија донесени од Собранието на акционери, дивидендата на приоритетните акции се утврдува во висина на каматата на орочени денарски депозити на население за период од 1 (една) година, зголемена за соодветниот процентен поен. Во согласност со овие одлуки за издавање на акции и Законот за трговски друштва, приоритетните акционери имаат право на загарантирана кумулативна дивиденда и Банката истите во целост ги почитува.

Банката има стабилна и предвидлива политика на дивиденда за приоритетните акции, т.е. фиксна каматна стапка заснована врз дефинираната пазарна каматна стапка што

служи како референца што однапред им дава на акционерите информации за дивидендата што ќе ја добијат.

Во однос на политиката на дивиденда поврзана со обичните акции, Банката ги зема предвид капиталот и другите регулаторни барања што треба да ги поддржат деловните потреби и аспектите на раст. По обезбедување на споменатите приоритети, останатото е предмет на дискреција на акционерите врз основа на одлука донесена од Собранието на акционери.

5. Кодекс на корпоративно управување

Кодексот на корпоративно управување се подготвува во согласност со соодветните регулаторни барања, како и стандардите на НБГ, кои ги инкорпорираат најдобрите маѓународни практики. Собранието на акционери го усвои Кодексот на 20-тата седница одржана на 23 декември 2008 година и оттогаш тој е предмет на редовно ревидирање.

6. Политика за конфликт на интереси

Политиката за разрешување конфликти се утврдува во согласност со Законот за банки и Статутот на СБ и истата предвидува лицата со посебни права и обврски да дадат писмена изјава за постоењето, доколку има, на конфликт на нивните лични интереси со интересите на СБ, на секои шест месеци. Личните интереси исто така вклучуваат и интереси со поврзани лица со тие лица, според одредбите во Законот за банки. Конфликт помеѓу личните и интересите на Банката постои во услови кога финансиските или од друг вид дејност или фамилијарните интереси на личноста се доведуваат во прашање при донесувањето одлуки, склучувањето договори, или извршувањето други деловни активности. Финансиските, деловните и фамилијарните интереси претпоставуваат генерирање монетарни или друг вид бенефити, директно или индиректно, од страна на тие лица. Истите не присуствуваат на дискусиите при усвојувањето на одлуките, склучувањето на договорите, или извршувањето други деловни активности доколку нивната објективност е доведена во прашање поради постоење на конфликт помеѓу нивните лични интереси и интересите на СБ. Изјава за постоење на конфликт на интереси исто така се дава пред состанок за дискутирање или одобрување одлуки, склучување договори, или извршување друга деловна активност. Писмената изјава се доставува до Надзорниот одбор и Управниот одбор на СБ, со наведување на причините поради кои постои конфликт на интереси помеѓу личните и интересите на СБ.

Во текот на 2019 година нема пријавено судир на интереси од членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор или од кој било друг член на органите на СБ.

7. Надворешни услуги

Надзорниот одбор на Стопанска банка ја усвојува Политиката за надворешни услуги што е усогласена со стандардите на НБГ Групаацијата и националното законодавство, вклучувајќи ги и релевантните подзаконски акти на Народната банка на Република Северна Македонија.

Во согласност со Политиката за надворешни услуги, Одборот за управување со ризици го разгледа списокот на надворешни услуги и ги утврди критичните / важните функции кои се од надворешен субјект и за кои се презема посебна грижа. Поточно, следниве услуги се утврдени како критични / важни функции:

- ИТ услуги (Хостинг, одржување и оперативна поддршка на основниот систем T24, SAP, SWIFT, системи за управување со картички и други системи на СБ, развој на софтвер во SAP и развој на софтвер во T24);
- Транспорт на пари;
- Картични услуги (центар за обработка на картички, процесор за е-трговија, персонализирање на картички, back-up пристап, итн.);
- Активности за рана наплата на побарувања од население; и
- Спроведување на правни постапки за наплата на долговите пред надлежните органи.

8. Политика за наградување за 2019 година

На 33-та седница на Собранието на акционери, одржана на 19 јули 2013 година, Стопанска банка усвои Политика за наградување, која е во линија со оперативната политика и бизнис стратегијата на Банката, нејзините вредности, цели и долгорочни интереси. Истата инкорпорира мерки за избегнување или минимизирање на конфликтите на интереси или било какво негативно влијание врз солидното, прудентно и добро управување со ризиците кои ги презема Банката и за превенција на прекумерно преземање на ризици, и придонесува кон заштита на капиталната позиција на Банката.

Последниот преглед и изменување на Политиката за наградување го направи Собранието на акционери на 29.05.2019 година.

Во согласност со Законот за трговски друштва и правилата од Одлуката за добро корпоративно управување, подолу е наведено наградувањето во Стопанска банка по групи.

I. Надзорен одбор

Во согласност со најдобрите практики, членовите на Надзорниот одбор се компензираат само со фиксен надомест, одобрен од Собранието на акционери, со цел да се минимизира каков било судир на интереси помеѓу контролата и управувањето со Банката.

a) Претставници на акционерите

Во согласност со Одлуката на Управниот Одбор на НБГ, сите службеници од НБГ С.А. Атина кои учествуваат во Надзорниот Одбор на СБ како претставници на акционерите *не добиваат* “надоместок за членство”. Информациите за наградувањето што го добиваат како вработени во НБГ С.А. Атина се сметаат за доверливи и не може да се објавуваат.

b) Независни членови

Независните членови имаат право на надомест во нето износ од ЕУР 400 на месечна основа за нивно учество во Надзорниот одбор и нето износ од ЕУР 100 (за претседателот) и нето износ од ЕУР 50 (за членовите) по седница за нивно учество во Одборот за наградување.

Врз основа на плата и надоместоци од плата како вработени на Економскиот факултет во рамки на универзитетот Кирил и Методиј - Скопје, проф. Филиповски примил бруто износ од МКД 1.874.372 (годишно), додека пак проф. Косев примил бруто износ од МКД 1.928.574 (годишно).

II. Управен одбор

Во 2019, вкупен бруто износ од МКД 23.149.343 (плата од МКД 17.820.764 и надоместоци од МКД 5.328.579) е исплатен на членовите на Управниот Одбор.

III. Вработени со материјално влијание врз ризичниот профил и профитабилноста на Банката

Вработените кои потпаѓаат во оваа категорија се определуваат во Политиката за наградување на СБ. Оваа категорија го вклучува менаџментот кој е одговорен за материјални бизнис делови, управување со ризици и контролните функции во Стопанска банка АД – Скопје. Вкупно 23 вработени се вклучени во оваа група.

Вкупен бруто износ од МКД 53.624.503 (плата од МКД 47.433.316 и надоместоци од МКД 6.191.187) е исплатен на вработените со материјално влијание врз ризичниот профил и профитабилноста на Банката.

IV. Други лица со посебни права и одговорности

Други лица со посебни права и одговорности се сметаат секторските директори, замениците секторски директори и директорите за специфични прашања кои не се опфатени во претходната категорија. 18 вработени се вклучени во оваа група.

Вкупен бруто износ од МКД 33.223.393 (плата од МКД 29.868.596 и надоместоци од МКД 3.354.797) е исплатен на другите лица со посебни права и одговорности.

* На крајот од 2019 година, вкупната кредитна изложеност кон лицата со посебни права и одговорности изнесува МКД 87.345 илјади што претставува 0.68% од сопствените средства на Банката (значително под регулаторниот лимит од 3% од сопствените средства на Банката по лице со посебни права и одговорности и лицата поврзани со него).

9. Корпоративна општествена одговорност

Водена од значението кое банката го има историски гледано врз економијата, општествениот и културниот раст и развојот на земјата, и во 2019 година Стопанска банка повторно ја поддржа заедницата, создавајќи додадена вредност заедно со избраните групи и остана на врвот на големите компании со активности од корпоративна општествена одговорност.

Стопанска банка АД - Скопје ја искористи значајната 75-годишнина за да ја валоризира улогата на корпоративна општествена одговорност во претстави во земјата со тоа што ја ангажираше јавноста во трка да собере километри возени на велосипеди од волонтери на заедницата во текот на еден временски период (6 месеци) со крајна цел да се зголеми свеста за здравјето на срцето што се подобрува со редовни физички активности и во исто време да донира многу значајна медицинска опрема на медицинскиот тим на Државната клиника за детски кардиологија.

Кампањата **#Вози од срце** обедини над 5000 учесници, собра малку над 1.000.000 км на велосипед и заврши со донација на најсовремена опрема за ултрасонографија. Кампањата беше активна преку веб-страница и беше промовирана со традиционални медиуми, социјални медиуми и влијателни лица (луѓе со заслуги во заедницата за велосипедизам).

Останатите активности за ООП во текот на 2019 година се наведени подолу, подетално:

- **Вози право, вози здраво, Фаза 5.** Петтиот настан „Вози право, Вози Здраво“ во Скопје беше во најголема форма досега со над 8.000 учесници и уште неколку илјади гости во финишот. Граѓаните на Скопје го препознаваат настанот, го бараат

и предлагаат начини за подобрување. Големината на настанот се прошири над надежите и амбициите на првичниот настан, а Банката заедно со градот Скопје планира да продолжи да ја гради оваа прекрасна синергија на луѓе, велосипеди, заедници и компании. Годинава повторно, многу компании се придружија на настанот со свое претставување, претворајќи го финалот во пикник област. Донацијата се фокусира на завршување на површината кај пумпата, близу Градскиот парк во Скопје;

- **Сонуваме, Менуваме – настан за деца со посебни потреби.** Годинава, за четвртото издание на овој специјален настан за ООП Стопанска банка го продолжи шоуто со 13 претстави за да и обезбеди на пошироката публика можност да го види спектаклот, да научи за кохезија и вклученост и да го сподели тоа знаење со децата. Во центарот на проектот повторно имавме најпопуларна детска музика / театарско шоу 5, во рамките на секоја претстава, вклучувајќи различни деца од здруженијата, со што ги вклучивме како изведувачи и ги претставивме пред јавноста со новогодишна тема. Проектот повторно е финализиран со донациите што Банката ги одобри за избрани здруженија за деца со посебни потреби, нивни проекти и основни барања за континуирано работење и подобрување на услугите што им ги нудат на децата;
- **Спонзорство на вработените на СБ за учество на Годишните банкарски игри и ново формиранот STB SportCrew.** Секоја година банкарите од земјава се собираат една недела на спортски игри. Стопанска банка успешно учествува на овие игри веќе многу години. Оваа активност го зацврстува тимскиот дух помеѓу вработените, поврзаноста со Банката и секако, ги промовира вредностите на здравиот живот меѓу вработените. Спонзорството го покрива превозот и сместувањето, како и користењето на просториите за тренинг во текот на годината. Оваа година, тим од 200 вработени се собраа да создадат нов STBSportCrew кој учествуваше во различен број на различни спортски настани: маратони, скокање, возење велосипед итн. Оваа екипа беше поддржана со маици, шалови, такси за учество и превоз.
- **Поддршка на натпреварот на Микрософт специјалисти 2019.** Натпреварот на Микрософт специјалисти е квалификациски натпревар за учество на светскиот натпревар за Микрософт. Квалификациите на државното првенство се одржаа во просториите на i-bank филијалата на Банката по трет пат. Повторно, сите учесници – финалисти Банката ги награди со трансакциска сметка со симболичен износ од 5.000 денари, а оваа година победникот кој беше поддржан од Банката за да го помине финалниот натпревар во Њујорк, САД, во август 2019 година се врати со сребрен медал кој обезбеди поголемо внимание на медиумите за настанот и придобивките што ги носи за младите.
- **ТОПСИ Бус –** Во текот на најзагадениот период од годината, Банката, преку промовирање на својот ТОПСИ бренд, исто така промовираше и користење на јавен транспорт. Преку брендирање на станици за автобус и неколку автобуси во Скопје,

и интеракција со клиенти преку социјалните медиуми, Банката обезбеди над 200 автобуски карти за своите клиенти, советувајќи ги да користат јавен транспорт во текот на загадениот период, на тој начин штитејќи ја околината. Оваа кампања има за цел да го нормализира јавниот превоз како современ начин на превоз што претставува проблем за Скопје каде што луѓето се навикнати да возат автомобили, а сообраќајот секоја година е полош, како и загадувањето. Бидејќи Банката промовира велосипедизам низ годините, оваа кампања за јавен превоз е во согласност со вредностите за кои се залага Банката, особено за младите генерации.

- **Донација на медицинска опрема во главната градска болница во Скопје** - Како дел од годишниот буџет за С & Д, Банката честопати се бара да им помага на болниците кои имаат висока фреквенција на пациенти и имаат недостиг основна, а сепак софистицирана опрема. Банката на одделот за интерна медицина во градската болница во Скопје му обезбеди ултрасонографска машина која е потребна за извршување на чувствителни интерни операции на органи што не биле во можност да ги извршат бидејќи старата опрема била надвор од функција. Овие донации, со годишна или двегодишна динамика, обезбедуваат подобра здравствена заштита за стотици пациенти ширум земјата.
- **Други помали но значајни активности од доменот на Корпоративна општествена одговорност на СБ во текот на 2019 година се:**
 - Спонзорство на **Северно-западната трговска комора**
 - Годишно спонзорство на **Економскиот факултет** при Универзитетот “Кирил и Методиј” - Скопје
 - Традиционален спонзор на **Карневалот Струмица**
 - Традиционален спонзор на **Фестивалот Охридско лето**
 - Спонзорство на **Д-фестивал, Дојран**
 - Спонзорство на **Галичка свадба**

Може да се заклучи дека стратегијата од доменот на Корпоративна општествена одговорност на Банката е да се постигне извонредност во основната активност и на тој начин да се развие внатрешниот потенцијал, да се потпомогне заедницата во деликатните прашања и да се поддржат традиционалните настани од културна важност за различни таргет групи. Сите овие активности го дополнуваат нашето работење во чиј фокус е клиентот, и значително придонесуваат при градењето на имиџот и вредностите на компанијата.

STOPANSKA BANKA AD - SKOPJE

11 OKTOMVRI, 1000 SKOPJE
phone: +389 (0)2 3295-295
E-mail: sbank@stb.com.mk
[http:// www.stb.com.mk](http://www.stb.com.mk)